

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2014. február 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A fegyveresen elkövetett rablás büntette miatt I.rendű vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2013. november 28. napján kihirdetett 24.B.124/2013/74. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

I.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 6 (hat) év, míg II.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 4 (négy) év 6 (hat) hónap időtartamra enyhíti.

Kötelezi I.r. vádlottat 1500 (egyezer-ötszáz) forint, míg II.r. vádlottat 15.000 (tizenötezer) forint eljárási illeték külön felhívásra állam részére történő megfizetésére.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlottak által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 18.000 (tizennyolcezer) Ft bűnügyi költség merült fel, melyből 10.000 (tízezer) Ft-ot I.r. vádlott, 8000 (nyolcezer) Ft-ot II.r. vádlott visel.

Indokolás

A törvényszék a rendelkező részben írt ítéletében bűnösnek mondta ki I. r. vádlottat és II. r. vádlottat 1-1 rb. rablás büntetében (Btk. 365. § (1) bek., (3) bek. a) pont), melyet I. r. vádlott tettesként, II. r. vádlott bűnsegédként követett el. A Debreceni Városi Bíróság 2011. január 7. napján kelt, és 2011. február 14. napján jogerőre emelkedett 70.Bk.1511/2010/2. számú végzésével egyedi azonosító jel meghamisításának büntette miatt I. r. vádlottal szemben alkalmazott 2 év próbára bocsátást megszüntette, és a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezte.

I. r. vádlottat halmazati büntetésül 7 év fegyházbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra, II. vádlottat 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a vádlottak által az előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztés büntetésekbe való beszámításáról. A vádlottak feltételes szabadságra bocsáthatóságáról, a lefoglalt bűnjelekről, a polgári jogi igényről és az eljárás során felmerült bűnügyi költségről.

Az első fokú ítélet ellen I. r. vádlott és védője enyhítés végett, II. r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést. Az ügyész a határozatot mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.157/2013/3-I, II. számú átiratában azt indítványozta, hogy az ítélőtábla a megítélt polgári jogi igény vonatkozásában eljárási illeték megfizetésére kötelezze a vádlottakat, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

A másodfokú bíróság a fellebbezéseket a Be. 361. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

A másodfokú nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője az enyhítés vonatkozásában, a II. r. vádlott védője az elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés irányában bejelentett fellebbezését fenntartotta.

Az ügyész az illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés pótlására, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

I. r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában a vele szemben elsőfokon kiszabott büntetés enyhítését kérte.

II. r. vádlott ártatlanságát hangoztatta és elsősorban az első fokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett új eljárás indítását, másodsorban enyhítést kért.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírálta. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is.

Ennek során megállapította, hogy az első fokon eljáró törvényszék a bizonyítást a szükséges körben lefolytatta, és a perrendi szabályokat is megtartotta. Nem észlelt a Be. 373. § (1) bekezdés II. pontjában felsorolt olyan (un. abszolút) eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, de e paragrafusban fel nem sorolt egyéb, az ítélet megalapozottságát, és az eljárás törvényességét befolyásoló egyéb (Be. 375. § (1) bekezdés) eljárási szabálysértés sem valósult meg.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve helyes és hiánytalan, megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében, a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A tényállás akkor megalapozott, ha a bíróság a törvényes vád elbírálása során a perrendi szabályok szerint lefolytatott bizonyítási eljárást követően a vád tárgyává tett eseményeket megalapozatlansági hibáktól mentesen rögzíti. Ilyen megalapozatlansági hiba nem tárható fel az ügyben. Az elsőfokú bíróság ugyanis valamennyi lényeges tényre alapos bizonyítást folytatott. A nem vitásan ellentétes

bizonyítási anyag alapján a büntetőjogi felelősség tekintetében lényeges tényeket hiánymentesen, az iratok tartalmának megfelelően rögzítette, s nem vétett hibát akkor sem, amikor a közvetett bizonyítás szabályait szem előtt tartva egyes kétséget kizáróan bizonyított tényekből további tényekre vont következtetést.

Okszerűen, a logika szabályainak betartásával adott számot a törvényszék arról, hogy miért I. r. vádlott mindkét terheltre vonatkozó tényfeltáró beismerő vallomását fogadta el a tényállás alapjául, szemben a II. r. vádlottnak mindössze a bűnpártolás elkövetésére irányulóan előterjesztett beismerő vallomásával, és miért állapította meg, hogy II. r. vádlott bűnsegédként elkövette a rablás bűntettét.

Az eltérő tényállás megállapítására irányulóan a II. r. vádlott érdekében előterjesztett védelmi fellebbezés lényegében a bizonyítékok értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség elvéből kifolyólag eredményre nem vezethetett (Be. 351-352. §). Kiemeli az ítélet, hogy a hatályos perjogi rendszerben ténybírósnak egyértelműen az elsőfokú bíróság minősül. A másodfokú bíróságnak ugyan viszonylag széles revíziós lehetőségei vannak, azonban a tényállás tekintetében a reformáció szűkebb körű. A tényállás módosítására csak megalapozatlanság esetén van lehetőség. Eltérő tényállás megállapítására (a vádlott javára) szintén csak akkor van mód, ha az első fokú ítélet megalapozatlansági hibában szenved. Minden más esetben, tehát ha az okszerűen mérlegelt tényállás megalapozott, a másodfokú bíróság nem mérlegelheti felül a bizonyítékokat, és nem változtathat az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényálláson.

A törvényszék a megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és helytállóan foglalt állást a Btk. 2. § alapján abban a kérdésben is, hogy az elbírálás idején hatályban lévő 2012. évi C. törvény alkalmazása indokolt, mert az jelenti a vádlottak számára a kedvezőbb elbírálást.

Az első fokon eljáró bíróság alapvetően helyesen feltárta az irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket, azonban azokat összevetve a büntetéskiszabás egyéb elveivel, nem a súlyuknak megfelelően értékelte. A büntetést a céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához és az elkövető társadalomra veszélyességéhez is.

A büntetéskiszabás során a büntetőjog általános elveire, és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni. „A büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az ultima ratio elveinek”. (1214/B/1990 AB határozat)

A szankció arányossága azt is jelenti, hogy a hasonló tett elkövetőit hasonló büntetéssel kell sújtani az elkövetett tethez, és a bűnösség mértékéhez is viszonyítva, de az arányosság vizsgálata a sérelem, a kár, a bűnösség foka, a bűncselekmények súlya egybevetését is feltételezi.

Az arányosság jelenti a tettarányosságot, és több elkövető esetén az ítélet belső arányossága sem hagyható figyelmen kívül, de a büntetésnek az elkövető személyiségéhez is igazodnia kell. Az egyéniesítés azonban nem sértheti a bírói gyakorlat egységének elvét,

amely a jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség szempontjából alapvető. Ennek megfelelően a hasonló súlyú bűncselekményekre, illetve hasonló személyi körülményekkel jellemzett elkövetőkkel szemben nem szabad lényegesen eltérő szankciókat alkalmazni.

A bíróság számára a kiindulópontot a törvény különös részében meghatározott büntetési tételkeret adja meg.

Az I. r vádlott esetében büntetési tételkeret tágító rendelkezésre nem kellett figyelemmel lenni, míg II. r vádlottnál a bűnsegédi elkövetésre figyelemmel az ún. kétszeres leszállás szabályai is figyelembe vehetőek. (Btk. 82. § (2) bekezdés b) pont)

A büntetés kiszabása során az ítéletnek közvetítenie kell azt az üzenetet is, hogy az a bűnelkövető, aki megbánó magatartását a beismerő vallomáson túl feltáró jellegű vallomással is kifejezésre juttatja - mely vallomás kiemelkedő szerepet játszik az ügy felderítésében -, érdemes arra, hogy a bíróság ezen együttműködési törekvését a kiszabott büntetésben is értékelje.

Az ítélet tábla mindezen követelményre is figyelemmel a I. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés tartamát 6 évre enyhítette.

II. r. vádlott esetében az ítélet tábla nyomatékosabban vette figyelembe a vádlott konkrét cselekvőségét, bűnösségének fokát, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy vele szemben a Btk. 82. § (1) bek. alapján a büntetési tételnél enyhébb büntetés is kiszabható. Ezért a 82. § (2) bek. b) pontja alkalmazásával a II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 4 év 6 hónapra csökkentette.

Az elsőfokú bíróság által alkalmazott közügyektől eltiltás indokolt és annak tartama a módosított szabadságvesztés tartamokhoz is igazodik.

Helytálló volt a fellebbviteli főügyészség indítványa az eljárási illeték vonatkozásában.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 1. § (1) bek. szerint a bírósági eljárásért eljárási illetéket kell fizetni. A 42. § (1) bek. a) pontja szerint a peres eljárásban az illeték mértéke 6 % de legalább 15.000 Ft. Az 53. § (1) bek. szerint, ha a büntetőeljárás során polgári jogi igényt érvényesítenek, az igény bejelentésére illetéket kell fizetni.

Mérsékelt illetéket, az illeték 10 %-át kell fizetni az 58. § (1) bek. és (6) bek. alapján, ha az alperes - jelen esetben a vádlott - a követelést az első tárgyaláson azonnal elismeri.

Mindezek alapján a jelen eljárásban az elsőfokú bíróság által I. r. vádlott vonatkozásában megítélt 33.000 Ft és II. r. vádlott vonatkozásában megítélt 72.490 Ft illetéke az illeték minimumban, azaz 15.000 Ft-ban állapítandó meg.

I. r. vádlott a cselekmény elkövetését, a kár okozását nemhogy az első tárgyaláson, de már a nyomozás során is teljes mértékben elismerte. Így vele szemben az ítélet tábla a mérsékelt illetékre vonatkozó szabályokat alkalmazta, így esetében az illeték összege 1500 Ft. II. r. vádlott azonban nem ismerte el a kár okozását, és így tartozását sem, ezért vele kapcsolatosan a teljes 15.000 Ft megfizetéséről rendelkezett az ítélet tábla.

Az ítéletnek az egyéb, a feltételes szabadságra bocsáthatóságra, a lefoglalt bűnjelekre, a polgári jogi igényre és a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezései törvényesek.

Mindezek alapján a Debreceni Ítéltábla az első fokon eljáró Debreceni Törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú elbírálásig a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időnek a főbüntetésbe való beszámítása a Btk. 92. § (1) bekezdésén alapszik.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megállapítására vonatkozó rendelkezés a Be. 381. § (1) bekezdésén alapul.

, 2014. február 24.

Dr. Elek Balázs sk.	. Gömöri Olivér sk.	. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 24.B.124/2013/74. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2014. február 24.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.